

SKÄRGÅRDARNAS RIKSFÖRBUND



Skärgårdarnas Riksförbund, SRF, organiserar den fastboende befolkningen runt hela kusten från Luleå i norr till Koster i väster samt på öarna i de stora insjöarna. SRF arbetar med förutsättningarna för boende, arbete och service året runt i landets skärgårdar.

23 januari 2015

Till Riksdagen
Skatteutskottet

På skatteutskottets bord ligger nu propositionen 2014/15:40 "Beskattning av flygbränsle och fartygsbränsle" som behandlar förändringar i lagen om skatt på energi och villkoren för skattebefrielse.

Regeringens förslag

I den föreslår regeringen att skattebefrielse endast ska kunna ges när fartyg används för transport av passagerare eller varor mot ersättning. Man vill också ge skattebefrielse för offentliga myndigheter, eller för transporter för dessa, samt för yrkesmässigt fiske. Dessutom för en krets av frivilliga organisationer inom försvaret, sjöräddning, brandövervakning och liknande.

Bakgrunden är påpekanden från EU

Enligt artikel 14.1 b och c i direktiv 2003/96/EG, energiskattedirektivet, ska medlemsstaterna skattebefria flygbränsle och fartygsbränsle som används för annan luftfart respektive sjöfart än privat nöjesflyg och privata nöjesfartyg. De senare definieras som flygplan eller fartyg som används "för andra än kommersiella ändamål och särskilt andra ändamål än transport av passagerare eller varor eller för tillhandahållande av tjänster mot ersättning eller för offentliga myndigheters räkning".

Skärgårdarna är unika i EU och kräver särskild uppmärksamhet

Sverige är det land i EU som har flest bebodda öar utan fast landförbindelse. Utöver Gotland bor över 32 000 invånare fördelade på över 400 små öar i landet. De speciella förhållanden som råder för invånarna på öar har uppmärksammats av EU. I Lissabonfördragets artikel 174 står att EU ska utveckla och stärka den territoriella sammanhållningen, med särskild uppmärksamhet riktad mot samhällen i utsatta områden med naturliga permanenta handikapp, såsom på öar. Lissabonfördragets uttalande skall givetvis påverka olika typer av regelverk inom EU.

Sverige har alltså ett särskilt ansvar att vara uppmärksam på olika reformers effekt för skärgårdsborna. Ett bra tillfälle att visa detta ansvar för EU finns nu, när förändringar i bränslebeskattning föreslås som om de genomförs kommer att missgynna företagare i skärgårdarna.

En liten del av alla bebodda öar i Sverige har färjeförbindelse genom statliga Färjerederiet. Därutöver finns viss kollektivtrafik till sjöss för passagerare i flera skärgårdar. När det gäller tyngre godstransporter måste dock företagen på de flesta bebodda öarna lösa sina



sjötransporter själva. I de starkare befolkade skärgårdarna finns entreprenörer som man kan köpa transporttjänster av.

Sjötransporter inom företaget

Vissa kategorier företagare utför ett stort transportarbete till sjöss inom sitt företag, utan att sälja själva transporttjänsten till någon annan. Det gäller yrkesfiskare, skärgårdsbönder och självverksamma skogsägare. Dessa tre grupper utgör inte många företag. Men de gör ett viktigt arbete för att vårda och utveckla kulturlandskapet och en året runt levande skärgård. Många av de aktiva näringsidkarna inom de areella näringarna är tvungna att ha egna speciella fartyg för att bedriva sitt företagande.

Det finns också en liten grupp företagare som arbetar inom handel, tillverkning och turism, på öar där var och en själva måste lösa sin godshantering av varor, sopor etc. med egna fartyg. Regeringens förslag, att det bara är de som kan fakturera sina fraktkostnader som skall få skattebefrielse, innebär att dessa skärgårdsföretagare får dyrare fraktkostnader. Utom yrkesfisket som har undantagits redan på EU-nivå.

Vårt förslag: dra gränsen vid näringsverksamhet

Vi vill ha en aktiv näringsverksamhet i landets alla skärgårdar. Därför anser vi att Sverige bör förklara bakgrunden för EU, med förhållandena i de svenska skärgårdarna med ett mycket stort antal öar utan fungerande godsfrakter i många områden annat än i egen regi. Därför bör gränsen för skattebefrielse för fartyg sättas vid aktiv näringsverksamhet och inte vid utförda frakter mot ersättning. En sådan gränsdragning är också enkel att administrera och kontrollera.

Det minsta vi kan begära är att Riksdagen tydligt förklarar att man anser att näringsidkare som utför sjötransporter i samband med arbete inom miljöersättningar inom jordbruket ska likställas med myndighetsuppdrag. Detta arbete sker ju genom avtal mellan brukare och staten. Därmed skall skattebefrielse även gälla denna sektor.

Inte en miljöfråga – utan en fråga om snedvriden konkurrens

Det är inte själva transporter man vill begränsa. För om man hyr in grannen att göra jobbet, då går det bra. Dessutom kan grannen köra på billigare bränsle eftersom frakten kan faktureras! Detta stämmer givetvis inte alls med EU:s regelverk i konkurrensfrågor. Största problemet är dock att det oftast inte finns någon granne som har den speciella utrustning och kunskap som behövs för att transportera t.ex. betesdjur till öar.

Ingen remiss

Förslaget har redan hunnit långt i hanteringen. Vi är ledsna att vår reaktion kommer sent och kan bara beklaga att vi inte fått förslaget på remiss. Då hade vi kunnat påpeka bristerna tidigare och beskriva vilka effekter det får för skärgårdarnas företagare.

Bengt Almkvist
Ordförande
Missjö, 614 98 Sankt Anna
Tel 0121-521 22, 0703 46 54 02
bengt.almkvist@skargardarna.se

SKÄRGÅRDARNAS RIKSFÖRBUND
Borgen 126, 472 95 Varekil
info@skargardarna.se www.skargardarna.se